

## BYPLANPRISEN 2024

# Årets nominerede til Byplanprisen 2024 tager kampen op mod klimaforandringer

Alle byer skal i de kommende år forberede sig på grøn omstilling og klimaforandringer. Med god byplanlægning kan omstillingen blive en anledning til udviklingen af smukke og levende by- og landskabsområder. Dét og meget mere viser de tre nominerede byudviklingsprojekter på inspirerende vis.

**D**et kan ikke gentages for mange gange. God byplanlægning er forudsætningen for fremtidens mere bæredygtige og levende byer og bydele. Men ord er ikke nok. Vi skal have de gode eksempler frem i lyset og mærke forskellen. Og det er netop formålet med Byplanprisen, som hvert år uddeles af Dansk Byplanlaboratorium og Arkitektforeningen.

I år er temaet for Byplanprisen 'klima og kvalitet' med vægt på bæredygtige løsninger og klimatilpasning, der både tager hensyn til miljøet og sikrer høj livskvalitet gennem gode og smukke fysiske rammer i byerne. Årets tre nominerede projekter er valgt blandt et stærkt felt af byplaner og -projekter, der hver især demonstrerer en visionær tilgang til planlægning, hvor klimatilpasning og kvalitet går hånd i hånd.

Fælles for de tre nominerede projekter er en høj grad af nytænkning og tilpasningsevne, som adresserer både aktuelle og fremtidige udfordringer. Og at der både er tænkt i helheder og kælet for detaljerne. Et sted får vandet lov til at flyde i byen. Et andet sted er bilerne fjernet fra gadeplan og der er bygget by og byrum på den tidligere gade. Og et tredje sted binder klimaløsningen flere bydele sammen og udgør byens grønne ryggrad.

## De tre nominerede projekter

- Fra Blå Kant til Blå Zone, Svendborg Kommune
- Fra Gade til By, Odense Kommune
- Nærheden, Udviklingselskabet NærHeden P/S

At valget er faldet på netop de tre projekter, er ikke tilfældigt, fortæller Lisbet Wolters, som er frontperson i juryen og til daglig stadsarkitekt og klimachef i Vejle Kommune:

*"Juryen fremhæver den politiske vedholdenhed i de tre nominerede projekter, som sikrer både langsigtet gennemførelse og løsninger af høj planfaglig kvalitet. Det kræver et særligt politisk miljø at opretholde fokus og kvalitet gennem flere valgperioder, som set i Odense og Høje Taastrup kommuner. Ligeledes kræver det politisk mod at træffe pragmatiske beslutninger inden for økonomiske rammer, som Svendborg Kommune har gjort".*

## Vinderen kåres 3. oktober 2024

Årets tre nominerede projekter er valgt blandt et stærkt felt af planer og projekter, der imødekommer aktuelle og fremtidige klimaforandringer og samtidig tilfører nye kvaliteter til byen. Vinderen af Byplanprisen 2024 afsløres og fejres på årets Byplanmøde, hvor temaet er 'Klima og kvalitet'. Byplanmødet finder sted i Odense i 3.-4. oktober.

## Om Byplanprisen

Byplanprisen tildeles en gang om året til en kommune, region eller organisation, som har gjort "en særlig indsats for at fremme gode, bæredygtige og innovative bymiljøer". Byplanprisen blev stiftet af Dansk Byplanlaboratorium og Akademisk Arkitektforening i anledning af Dansk Byplanlaboratoriums 75-års jubilæum i 1996. Formålet med prisen er at opmuntre til at højne kvaliteten af byplanlægningen i Danmark.

## Juryen

- **Lisbet Wolters** og **Marie Stender**, begge udpeget af Dansk Byplanlaboratorium
- **Peer Frank**, udpeget af Foreningen af Byplanlæggere
- **Sven Kofoed-Hansen** og **Thina Wallin Jensen**, begge udpeget af Akademisk Arkitektforening



FOTOS: JONAS PETRI/ARKITEKTFORENINGEN



### Fra Blå Kant til Blå Zone

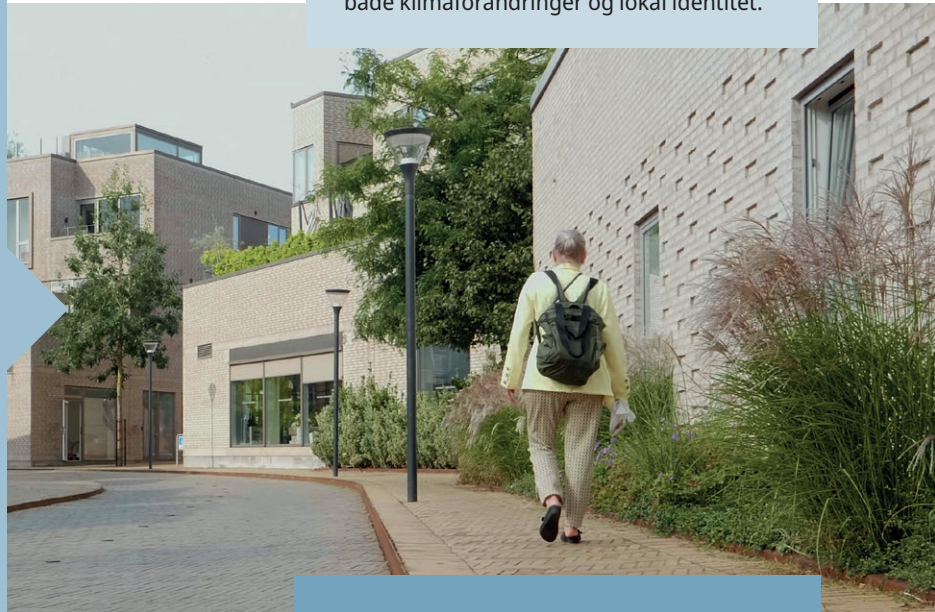
Svendborg Kommune står overfor udfordringer med stigende havvand. I lyset heraf har kommunen udviklet en tilpansningsdygtig strategi for Svendborg Havn 'Fra Blå Kant til Blå Zone'. Juryen lægger særligt vægt på Svendborg Kommunes mod til at træffe det pragmatiske og svære valg at lade dele af havnens arealer oversvømme ved større højvandshændelser og tilpasse havnearealer og bygninger med mere hertil.

På Nordre Kaj skabes der bl.a. rammer for en ny bydel, hvor vandet inviteres ind, og alle nye bygninger, veje og byrum designs til at tåle højvandshændelser. På Frederiksø bliver nye havnerum designet til lejlighedsvis oversvømmelser. Eksempler som kan vise andre kystsamfund, hvordan man kan arbejde tilpansningsdygtigt med vandet som rekreativt element, der tager hensyn til både klimaforandringer og lokal identitet.

### Fra Gade til By

I Odense er den tidligere trafikerede Thomas B. Thriges Gade forvandlet fra 4-sporet vej til en levende og attraktiv bydel med byrum, haver, boliger, erhverv, letbane og offentlig P-kælder. Juryen lægger særligt vægt på, hvordan Odense Kommune har formået ikke blot at hele det trafikale snit gennem byen, som Thomas B. Thriges Gade udgjorde, men at skabe en ny og bedre by gennem udformningen af bygninger, byrum og gadeforløb af højeste kvalitet, hvor materialer, proportionering og velintegreret bynatur skaber gode rum for mennesker.

Projektet 'Fra Gade til By' vidner om en helhedsorienteret tilgang, der har resulteret i en sammenhængende og dynamisk bymidte, som efter sin færdiggørelse tiltrækker aktiviteter og liv. Det er en historie om en bys evne til at transformere sig selv og skabe bedre rammer for bylivet og borgerne – og et godt eksempel på et projekt, der gennemføres, som det er tænkt og tegnet.



### Nærheden

Udviklingselskabet NærHeden P/S har siden 2013 forvandlet et tidligere industriområde i Hedehusene til en tæt og stationsnær bydel, hvor klimatilpasning og naturintegration udgør områdets grønne ryggrad Loopet. Det grønne loop på 1,4 km binder den nye tætte bydel sammen med Hedehusene og fungerer som regnvandsopsamling, der kobler afledning af regnvand med oplevelsen af både vild og plejet natur. Samtidig inviterer loopet til forskellige former for leg, bevægelse og rekreativ udfoldelse for beboere, skoleelever og andre besøgende.

Juryen anerkender Høje Taastrup Kommunes indsats for at nytænke forstæderne og fremhæver især Nærhedens stærke start, hvor byudviklingen på få år har skabt stor variation som følge af de forskellige bygherrers valg og præferencer. Desuden understreges det, hvordan projektet løfter både Hedehusene og hele Høje Taastrup Kommune.

